

έκείνους δρόμους των περιχώρων της Φλωρεντίας, που προχωρούν ανάμεσα σε δύο τοίχους γκριζούς, πάνω απ' τους οποίους έξέχουν ή φυλάσσεται των έληθων. Έβράδιζε και διάβαζε ένα μικρό βιβλίο με μαύρο δέσμο και γελούσε μέσα του, όπως αυτός μονάχα ξέρει να γελάει.

Τόν πλησίασα.
Μόλις με είδε, έκλεισε το βιβλίο του, με πήρε από το μπράτσο κι' άρχισε να μου μιλάει έτσι :

— Ξέρω αυτό το μικρό βιβλίο πριν από αιώνες: Είνε η 'Αγία Γραφή. Τη διαβάξω γάθε τόσο, όταν νοιώθω την ανάγκη να κάνω λίγο κέφι. Αύτη διαβάξω σήμερα, είνε η 'Αγγλική μετάφρασι. Έχω άντληφθί ότι η 'Αγγλική γλώσσα άποδίδει περίφημα την Παλαιά Διαθήκη, ενώ γιά την Καινή προτιμώ την 'Ιταλική.

Αύτη την ώρα, ξαναδιαβάξω, γιά χιλιοστή φορά, τά πρώτα κεφάλια τής Γενέσεως. Καταλαβαίνετε, βέβαια, τόν λόγο: Παίξω σ' αυτά ένα σημαντικό ρόλο και έκτός από την περιήφρασι μου, αισθάνω, και χαρμιά φορά και λίγη ματαιοδοξία. Εύχαριστιέμαι, πραγματικά να ξαναβλέπω τόν έαυτό μου με τήν μορφή του έρπετου, τυλιγμένο γύρω απ' τόν δέντρο, όπως με παριστάνουν οι παλιές χαλκογραφίες, να γέρνω τόν μαυριδερό κεφάλι μου πρὸς τόν τρουερό και γυμνὸ χορμί μου. Έβας με τρυφερά θέληγ-τρα.

»Μά είνε, πραγματικά, κοίμα που ή ιστορία του πειρασμού μεταβλήθηκε έτσι από τους ιστοριογράφους της, σκλάβους του Θεού... Λογαριάζω μία μέρα να κάνω μία διορθωμένη έκδοσι του βιβλίου, κι' όχι μονάχα διορθωμένη, μά κι' επηξημένη, γιατί οι άγιοι κι' εύσεβεις συγγραφείς άπεχθάνονται ν' αναφέρουν σεντά τ' όνομά μου κι' άφησαν μέσ' στο σκοτάδι μερικά απ' τά καλύτερα έργα μου.

»Γιά να ξαναγορίσω στόν πειρασμό, άγαπητέ φίλε, τόν επαυλαμάνω, ή άφηγοι τής Γραφής είνε άδιάντροπα ψεύτικη. Δεν τόν είπα ποτέ σέ κανένα άνθρωπο, μά είστε νομίξω εκείνος, στόν όποιο μπορεί να πη κανείς αυτό που κανέναν άνθρωπος δεν θά μπορούσε να φανταστή μόνος του. Θά σάς έξολογηθῶ, λοιπόν, ότι δεν ήμουν, με τήν πραγματική σημασία τής λέξεως, ένα; πειρα;μός, ένας γητευτής.

»Όταν άπευθυνόμουν πρὸς τήν Έβα γιά να τήν σπρωξώ να δοκιμάση τόν άπαγορευμένο καρπό, δεν είχα καθόλου τήν πρόθεσι να κάνω τούς ανθρώπους να περιπέσουν στή δυσμένια του Θεού. Τό μόνο μου σχέδιο ήταν να εκδικηθῶ τόν 'Ιεχωβά, ό όποιος, καθώς νόμιζα τότε, μου είχε φερθί άνάξια. 'Ηθελα, με δύο λόγια, να δημιουργήσω αντίπαλους στή δύναμι του και δεν ψευδόμουν καθόλου, όταν έλεγα στήν Έβα: «Φάτε απ' αυτά τά φρούτα και θά γίνετε όμοια με τόν Θεό».

»Τής Έλεγα τήν καθαρά αλήθεια, να είστε γι' αυτό βέβαιοι.
Τό άπαγορευμένο δέντρο ήταν πραγματικά τόν δέντρο τής Σοφιας, τής Γνώσεως, όχι μονάχα του καλού και του κακού, σύμφωνα με τά γραφόμενα των Έβραίων. μά του άληθινού και του ψεύτικου, του όρατου και του άορατου, του οφρανού και τής γής, των ζώων και των πνευμάτων.

»Και ξέρετε, φίλε μου, ότι ή γνώσις είνε δύναμις κι' ότι ή λέξις θεός σημαίνει άκριβώς τή γνώσι και τή δύναμι. Γι' αυτό τόν λόγο δεν ήθελα να ξεγελάσω καθόλου τούς ανθρώπους, δείχνοντάς τους τόν τρόπο να γίνουν όμοιοι με τόν 'Ιεχωβά. Τό συμφέρον μου ήταν να τόν πετύχουν αυτό, γιατί ήλιπτις στή βοήθειά τους, γιά να κατακτήσω τόν οφρανό.

»Βλέπω στά μάτια σας ότι θέλετε να μου κάνετε μία ερώτησι και καναλαβαίνω ποιάν. Πώς ό 'Αδάμ κι' ή Έβα, μολονότι έφαγαν τόν άπαγορευμένο καρπό,δεν έγιναν θεοι, μά άπεναντίας διώχτηκαν από τόν παράδεισο, από τόν Θεό;

»Θά σάς εξηγήσω με δύο λόγια, άν θέλετε να μ' ακούσετε, αυτό τόν μυστήριον.

»'Η Έβα, άπάνω στήν ταραχή τής στιγμής, δεν άντελήφθη ότι οι καρποί του δέντρου ήσαν πολυάριθμοι και διαφορετικοί, και δεν ά-

κουσε αυτό που τής έλεγα, γιά να μάθη ότι δεν έφτανε να φάη μερικούς απ' τούς καρπούς, μά ότι έπρεπε ν' άπογυμνώση ή όλόκληρο τόν δέντρο απ' τούς καρπούς του, γιά ν' άποκτήση γάθε γνώσι.

»Απεναντίας, εκείνη μόλις έφαγε έναν καρπό, έλασε τήν έτοιμότητα του πνεύματος της γιά να κόψη και να φάη και όλους τούς άλλους. Έτσι ό 'Ιεχωβά πρόφρασε κι' άντελήφθη τόν κίνδυνο και τόν άποσώβησε γιά πάντα καταδικάζοντας τούς πρωτοπλάστους, σ' αιώνια έξορία.

»Αν ό 'Αδάμ και ή Έβα έφραγαν όλους τούς καρπούς του θυμαστου αυτού δέντρου, ό Μέγας Γέρον δεν θάχε πιά τήν δύναμι να τους διώξη από τόν παράδεισο του. Θά γινότουσαν θεοί έναντίον του Θεού, και κανέναν άγγελου, όσο όπλισμένο; κι' άν ήταν με πόρνια ρομφαίες, δεν θά μπορούσε να τους κωνήγησ. Ο ΘΕΟΣ ΜΠΟΡΕΣΕ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΤΙΜΩΡΗΣΕ ΓΙΑΤΙ ΔΕΝ ΕΙΧΑΝ ΑΜΑΡΤΗΝ ΟΥΟΚΑΗΡΩΤΙΚΑ Τό προτατορικό άμάρτημα χτυπήθηκε με τή θεία τιμωρία, γιαι δεν

είχε μεγάλη έκτασι. Τό ίδιο συμβαίνει και στή γή: ένα έργλημα τιμωρείται άν είνε μικρό κι' έξυμνείται κι' άνταμείβεται ; άν' είνε μεγάλο.

»Ο άνθρωπος, λοιπόν, αύτη τή μακρινή μέρα, έλασε μία έπείροχη εύκαιρία να γίνη Θεός ; έλασε κι' έγώ μία από τις απάντες πιθανότητες να ξαναγορίσω στόν παράδεισο.

»Μά νομίξω, λαμπρέ μου φίλε, και σάς τόν λέω, άν και σεις οι άνθρωποι δεν έχετε μεγάλη έμπιστοσύνη στις συμβουλές του Σατανά, νομίξω πώς θά είναι και τώρα ακόμα καιρός γιά ν' άποτελειώσετε τά φρούτα του δέντρου, πώς είναι και τώρα όζομα καιρός γιά να γίνετε θεοί. Σχεδιάστε βέβαια πιά τόν δρόμο τού παραδείσου, μά έξω έγώ ότι κάποιος σπόρος του δέντρου συνεάρθηκε απ' τόν άνεμο έξω απ' τήν Έδεμ κι' ήθετε στή γή και ότι τόν σπόρο που φέρτωσε από τόν σπόρο αυτό έγινε κιόλας δυνατό.

»Σε σάς άπόκειται να τόν αναζητήσετε μέσα στά δάση σας, να τόν μεγαλώσετε, να τόν ποτίσετε, μέχρις ότου να δώση μία φορά, τούς καρπούς του. Και τότε—πιστέψτε τόν γέρο σας φίλο που ζηλιάρηδες δουλοι του Θεού θέλουν να σάς τόν παρουσιάσουν γιά έχθρό—τότε θά μπορούσέτε να τούς φάτε με τήν άν νεσί σας μέχρι κόρου, κι' ή υπό-

σχεσί μου θά πραγματοποιηθή.
»Θέλετε από μένα κάποια ένδειξι, κάποιο σημάδι που θά σάς επιτρέψη ν' αναγνωρίσετε αυτό τόν δέντρο και τούς καρπούς του; Δεν μπορώ να σάς πω τίποτε. Πρέπει ν' αναζητήσετε τά ίχνη του μόνου σας, με όπομονή κι' έπιμονή. Κι' είδοποίησε με μόλις θά πετύχετε τόν σκοπό σας, γιαι τότε ή άποστολή μου θά τελειώσει, και ίσως ό καλός θεός θά με ξανακαλέσει κοντά του.

Σ' αυτό τόν σημείο τής όμιλιας του, ή φωνή του Δαίμονα έγινε λίγο μελαγχολική. 'Η βαθειά και ίσα κριτίδα που ύφρύνεται στή μέση του μετώπου του φάνηκε πιά σκοτεινή. Στάθηκε μία στιγμή σάν να τόν βασάνιζε κάποια σκέψη, έπειτα εξακολούθησε τόν δρόμο του σιωπηλός, κνιτάζοντας τόν πρώτα άστρα που τρεμόλαμπαν κιόλας στόν λαγυμένο οφρανό του βραδυού.

GIOVANNI PAPINI

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Κάνετε δσον ήμπορείτε οικονομία; έσω μικράς, άν δεν σάς περισσεύουν πολλά. Καταθέτετε αυτάς εις τόν Ταμειυτήριον τής Έθνικής Τραπεζής. Έτσι άσφαλίζετε έντελώς τά λετά σας και μαζί με τούς τόκους, σχηματίζετε σιγά — σιγά ένα σερβιστόν κεφάλαιον άπαράτητον διά τά γεράματα και διά κάθε έκτακτην άνάγκην τής ζωής σας.

'Εξακολούθησε τόν δρόμο του σιωπηλός, κνιτάζοντας τά πρώτα άστρα.